

Раслыйм:

Иләбәр “Умырзая” балалар бакчасы
мәдире Нәгыймова Г.М.
№46 приказ 25 август 2025 ел

«Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иләбәр «Умырзая» балалар бакчасы»
мәктәпкәчә белем муниципаль бюджет учреждениесе»

**2025 – 2026 нчы уку елына тәрбия эшенең
календарь тематик планы**

№	Тема	Вакыты	Истәлекле дата	Максат	Йомгаклау
1.	Белем көне! Исәнме балалар бакчасы!	01-06 сентябрь	1 сентябрь- белем көне	Балалар бакчасына карата ярату хисләре тәрбияләү; тәрбияче хезмәте турында күзаллауны киңәйтү, тәрбияче хезмәтенә ихтирам хисләре тәрбияләү. Балаларда белем алуга омтылыш уяту. Балаланың мәктәп турында күзаллаулавын киңәйтү, юлийерү кагыйдәләрен искә тошерү.	“Минем дустым” –рәсем бәйгесе.
2.	Минем республикам, Туган Татарстаным.	08– 13 сентябрь	15 сентябрь- яфраклар көне	Күп милләтле Ватаныбыз турында белемнәрне киңәйтү һәм тирәнәйтү. Балаларны татар мәдәнияте белән таныштыру: гореф-гадәтләр, гореф-гадәтләр, көнкүреш, милли костюмнар. Татарстан Республикасы символикасын карага: герб, флаг. Татар халкына, аның мәдәниятенә карата хәрмәт тәрбияләү һәм кызыксыну уяту.	Татарстан республикасы турында альбомнар карау.
3.	Сабам минем – туган ягым.	15– 20 сентябрь	18 сентябрь- электрон китаплар көне	Туган як табигатенә, чишмәләргә, су буйларына карата сакчыл караш тәрбияләү. Саба районы турында белемнәрен тирәнәйтү. Сабаның символикасы һәм аның мәгънәсе белән таныштыру. Халкыбызга карата ихтирам, горурлык хисләре тәрбияләү, милли тәрбия бирү, туган якка карата ярату хисләре тәрбияләү.	Саба районы турында альбомнар карау.
4.	Исәнме Алтын көз!	22-27 сентябрь	27сентябрь-Бакча хезмәткәрләре көне	Балаларда көзге табигатьнең матурлығына соклана белү, күзәтүчәнлек һәм кызыксынучанлык сыйфаты тәрбияләү. Көзге табигатьнең матурлығына соклана белү сыйфатларын тәрбияләү. Балаларның иҗади күзаллауларын, бәйләнешле фикерләү сәләтен үстерү. Көз турында белемнәрен тирәнәйтү.	“Исәнме, Алтын көз!”-экскурсия.
5.	Яшелчәләр, жиләк-жимешләр, гөмбәләр.	29 ноябрь – 04 октябрь	1 октябрь- Өлкәннәр көне 5 октябрь- Укытучылар көне	Яшелчәләр, жиләк-жимешләр, гөмбәләр турындагы белемнәрен системалаштыру, алган белемнәрен уен барышында киңәйтү. Ижади якын килеп файдалану күнекмәләрен камилләштерү.	“Уныш бабайда кунакта”- бәйрәм чарасы
6.	Кул белән ясалган дөнья. Предметлар һәм материаллар.	06-11 октябрь	11 октябрь- Бөтөндөнья кызлар көне	Балаларга кул белән ясалган, кул белән ясалмаган эйберләр турында мәгълүмәт бирү. Кеше ихтияжлары турында белемнәрен киңәйтү.	“Табышмак эйтәм, җавап тап”
7.	Икмәк –безнең байлыгыбыз.	13- 18 октябрь	16 октябрь- Этиләр көне	Балаларның өстәлдә икмәк барлыкка килүе турында күзаллауларын киңәйтү. Икмәк ясауда катнашы булган кешеләрнең һөнәрләре турында сөйләү. Икмәккә, аны барлыкка китеүче кешеләрнең хезмәтенә сакчыл караш тәрбияләү. Икмәктән пешерелгән ризыклар үсеп килүче организм өчен файдалылыгы турында күзаллау бирү.	Камырдан төрле пешкән ризык рәсемнәре карау.

8.	Йорт хайваннары һәм кошлары.	20-25 октябрь	23 октябрь-Бөтөндөнья ак барс көне	Балаларда йорт хайваннарына, кошларга карата кызыксыну һәм сакчыл караш тәрбияләу. Хайваннарның, кошларның кышка ничек жайлашуы турындагы белемнәрне арттыру.	"Минем яраткан хайваным" рәсем бәйгесе.
9.	Кыргый хайваннар. Табигатътә үзара бәйләнешләр. Азық чылбыры.	27 октябрь 01 ноябрь	28 октябрь-Бөтөндөнья анимация көне	Балаларда кыргый хайваннарга, кошларга карата кызыксыну һәм сакчыл караш тәрбияләу. Тышкы билгеләренә (зурлығы, үз-үзләрен тотышларына, тавышларына) карап, кыргый һәм йорт хайваннарын аерып күрсәтә белү күнекмәләрен үстерү.	"Минем яраткан жәнлегем яки кошым"-рәсем бәйгесе .
10.	Без Рәсәй илендә яшибез. Бердәмлек көне.	03-08 ноябрь	4 ноябрь-Бердәмлек көне.	Балаларның Рәсәй турында белемнәрен туган ил буларак нығыту, шәһәрләр, символлар, традицияләр белән танышу. Россия Федерациясе (Россия) зур күп милләтле ил диген күзаллаулар формалаштыру. Төрле милләт кешеләренә һәм аларның гореф-гадәтләренә хәрмәт тәрбияләу. Мәскүнен истәлекле урыннары, архитектура һәм борынгылык һәйкәлләре белән таныштыру; Мәскүнен төп мәйданы ни очен кызыл дип аталуын анлату; нығыту, шәһәрләр, символлар, традицияләрбелән танышу, балаларга «патриотизм» сүзенең мәгънәсен анлату.	"Илебез буенча сәяхәт" презентация карау; Дымка, хохлома, жәстов, городец бизәкләреннән күргәзмә.
11.	Жансыз табигать. Һаваның әһәмияте.	10- 15 ноябрь	18 ноябрь Кыш бабайның туган көне	Балаларның тирә - юнь, үсемлекләр, нава тере булмаган табигать турында белемнәрен киңәйтү. Табигать матур булганда гына: чөлтерәп чишмәләр акканда кошлар сайраганда, нава саф булганда, үләннәр яшел булганда гына безнең күнелләребез күтәренке була. Иҗади уйлау сәләтен үстерү, татар халкының мәдәниятенә мәхәббәт тәрбияләү.	"Иң матуры минем рәсем"-рәсем бәйгесе
12.	Әниләр көне!	17-22 ноябрь	20 ноябрь-Бөтөндөнья балалар көне	Балаларны әниләр көне ин олы бәйрәм турындагы белемнәрен тулыландыру.Ә биләргә, әниләргә карата ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү.	"Әнием бердәнберем"-куңел ачу кичәсе.
13.	Күчмә, кышлаучы кошлар тормышы.	24-29 ноябрь	30 ноябрь Россия Федерациясенең гербы көне	Балаларда күчмә, кышлаучы кошларга карата кызыксыну һәм сакчыл караш тәрбияләу. Күчмә кошларның тормышы, кышлаучы кошларның кышка ничек жайлашуы турындагы белемнәрне арттыру; кышкы салкын көннәрнең кошлар, хайваннар, кешеләр очен ин авыр вакыт булуын ачыклау.	Табышмаклар кичәсе.

14.	Ак ефектэн кыш килде.	01-06 декабрь	3 декабрь-инвалидлар көне	Кыш, кар үзенчэлеклэре турында балаларның белемнәрен тирәнэйтү; табигатыг ел фасыллары буенча барган үзгәрешләр турындагы белемнәрне табигатыг хас билгеләр турындагы ныгыту; балаларны әдәби әсәр аша кышның тасвиirlанышы белән таныштыру.	“Ак мамыктай аппак кышны сагынып көттек без”-рәсем бәйгесе
15.	Сәнгать атналыгы. Балалар өчен язучылар, шагыйрьләр һәм рәссамнар иҗаты.	08-13 декабрь	9 декабрь батырлар көне. 12 декабрь Россия Федерациясенең конституция көне	Балаларда милли мәдәният турында бербөтен күзаллау булдыру – туган телене белү һәм шул телдә аралашу; халык авыз ижатын өйрәнү; туган як табигатен, милли халык уеннарын белү. Балаларда татар милли мәдәниятенә карата хөрмәт уяту. Балалар өчен язучылар, шагыйрьләр һәм рәссамнар иҗаты белән танышу.	“Минем яраткан әкият героем”-рәсем бәйгесе.
16.	Жансыз табигат. Файдалыказымалар.	15–20 декабрь		Балаларда файдалы казымаларга кызыксыну уяту; табигый-фәнни һәм экологик белемнәрне киңәйтү, эзлеклелекне тәэммин итү; . балаларда кәеф күтәренкелеге булдыру, балаларда шәфкатъелек, мәрхәмәтлелек, ярдәмчеллек кебек күркәм сыйфатлар тәрбияләү.	Әңгәмә: “Нинди файдалы казымалар беләбез?”
17.	Хуш киләсөң, яңа ел!	22-31 декабрь	28 декабрь-Бөтөндөнья кино көне. 31декабрь Яңа ел	Яңа ел бәйрәме, аңа бәздә һәм башка илләрдә ничек әзерләнүләре, нинди әкият геройлары килүе, Кыш бабай, Кар кызы һәм башка илләрдә Яңа елны каршылау гореф-гадәтләре турында күзаллауларны киңәйтү. Балаларда бәйрәмнәргә карата үдай мөнәсәбәт, үз фикерене бер юнәлештә туплый һәм аны башкаларга житкерә белү сыйфаты тәрбияләү. Балаларда күтәренке кәеф, шатлык хисләре булдыру; күңел ачуларда катнашасы килү теләге уяту.	Хуш киләсөң, яңа ел!-бәйрәм кичәсе.
18.	Кул белән ясалган дөнья. Ресурсларны икенче кабат куллану.	05– 10 Гыйнвар	11 январь-Бөтөндөнья “Кар бабай” көне	Балаларга кул белән ясалган әйберләр турында мәгълүмәт бирү. Кеше ихтияжлары турында белемнәрен киңәйтү. Көнкүреш калдыклары турында белемнәрен арттыру.	Экологик уен.
19.	Минем өем. Минем гайләм.	12– 17 гыйнвар	13 январь Искечә Яңа ел	Балаларда гайлә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт, ярдәмләшү һәм дуслык тәрбияләү. Балаларның һөнәрләр турындагы белемнәрен баству, тирәнэйтү, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү, төрле һөнәр ияләренә карата кызыксынучанлыкларын үстерү.	һөнәрләр илендә” Уенинсценировка.

20.	Халык мәдәниятіндең традицияларе атналығы. Халык бәйрәмнәре.	19- 24 гыйнвар	21 гыйнвар – Бөтендөнья кочаклашу көне	Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халқыбызының рухи хәзинәләренә мәхәббәт тәрбияләү. Балаларны татар халқының рухи мирасы, күнел жәүһәрләре белән таныштыру. Халқыбызының милли килемнәренә һәм бизәнү эйберләренә қызықсыну тәрбияләү.	Күмәк уеннар уйнау. Татар халык уеннары.
21.	Мин дөнъя кешесе!	26 гыйнвар- 31 гыйнвар	27 январь- Ленинградны фашистлардан азат итү көне	Балаларда әхлакый сыйфатлар, эти-әнигә хөрмәт тәрбияләү; балаларның гаиләдәге хокуклары турындагы белемнәрен нығыту, аларның ялга, уенга хокуклы булуларын аңлату; балаларга дус булырга кирәклеген төшөндерү, аларда дуслык, әхлаклылык хисләре тәрбияләү; кеше бер-берсе белән, нинди милләттән булуына карамастан, туганнарча аралашып яшәүгә хокуклы булу төшөнчәсен бирү.	“Минем яратуга һәм кайғыртуға хокукым бар” темасына рәсем күргәзмәсе.
22.	Юл йөрү кагыйдәләре. Заманча транспортлар.	02-07 февраль	8 февраль- Россиянең фән көне	Балаларда транспорт йөртүче һөнәр ияләренә карата ихтирам һәм урамда, жәмәгать транспортында үз-үзене тоту күнекмәләре тәрбияләү. Коры жир, су һәм нава транспорты чараларын аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне дәвам итү, һәр төр транспорт турындагы күзаллаулатын киңәйтү. Балаларның юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен камилләштерү.	Рәсем бәйгесе.
23.	Туган тел атналығы. М. Жәлил – халык улы.	09– 14 февраль	15 февраль – М.Жәлил туган көне	Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халқыбызының рухи хәзинәләренә мәхәббәт тәрбияләү. Балаларны татар халқының рухи мирасы, күнел жәүһәрләре белән таныштыру. Халқыбызының милли килемнәренә һәм бизәнү эйберләренә қызықсыну тәрбияләү. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү. Балаларны Муса Жәлил тормыш юлы һәм ижаты беләнтаныштыруны дәвам итү, әдәби әсәрләрен тыңлау һәм сөйләү теләге уяту.	Шагыйрьнең бер шигыренә рәсем ясау.
24.	Әдәпле сұzlәр һәм яхшы гадәтләр дөнъясында.	16 -21 февраль	21 февраль- Бөтендөнья телләр көне. 23 февраль- Ватанны саклаучылар көне	Балаларда кунакчыллық, кунакларга карата хөрмәт сыйфатлары тәрбияләү. Алаларда савыт-сабага карата сакчыл караш тәрбияләү. Балаларда килемнәргә карата зәвық, сакчыл караш тәрбияләү. Балаларның күзәтүчәнлекләрен, логик фикерләү сәләтен, диалогик һәм монологик сөйләмән үстерү.	“Әтием солдат булган” балалар кичәсе.

25.	Батырлыкта-матурлык.	23 февраль 28 февраль	23февраль- Ватанны саклаучылар көне	Балаларда қыю, батыр солдат болу телеге уяту, этиләре, абыйлары белән горурлану хисе тәрбияләү. Ватанны саклаучылар турында күзаллаулярын киңәйтү, бәйләнешле сөйләм үстерү. Жирне, күкне, дингезне саклаучылар турында белем бирү, аларның мөһимлеген анлату.	“Иң күп тәмле сүз” викторина үткәрү.
26.	Халық-ара хатын қызлар бәйрәме!	02– 07 март	8 март- Бөтендөнья хатын- қызлар көне	Балаларны язғы табигать белән таныштыру. Язғы табигаттәге үзгәрешләрне күрә белергә hәм яз килүгә сөенү хисләре тәрбияләү. Балаларда яз турында белемнәрен мөстәкыйль эшчәнлектә иҗади куллана белү күнекмәләрен үстерү. Балаларда әниләргә карата ихтирам, хөрмәт хисләре тәрбияләү.	“Иң кадерлем - энием!” -бәйрәм иртәсе.
27.	“Яз килә, яз килә, елмаеп кояш көлә!” Яз көне кошлар, жәнлекләр тормышы.	09– 14 март	12 март- Интернетның туган көне	Балаларны язғы табигать белән таныштыру. Язғы табигаттәге үзгәрешләрне күрә белергә hәм яз килүгә сөенү хисләре тәрбияләү. Балаларда яз турында белемнәрен мөстәкыйль эшчәнлектә иҗади куллана белү күнекмәләрен үстерү.	“Табышмак эйтәм, җавап тап”
28.	Жаңсыз табигать.Су яшәү чыганагы.	16- 21 март	18 март- Крымның Россияга күшүлгән көне	Яшәү чыганагы булган суга сак караш hәм мәхәббәт тәрбияләү. Балаларны суның үзлекләре, табигаттә hәм кеше тормышында аның ролен анлату.	Су белән төрле экспериментлар үткәрү.
29.	Бөтендөнья театр көне. Балаларның китап атналығы.	23-28 март	27 март- Бөтендөнья театр көне	Балаларны Бөтендөнья театр көне белән таныштыру. Китап, аның кайдан килүе, китапханәче хезмәте турында балаларның белемнәрен киңәйтү; китапханә белән турыдан-туры таныштыру аша балаларда күзәтүчәнлек, игътибарлылық, әзлекле фикерләү сәләтен үстерү; китапханәче hөнәренең мөһимлеген анлату. Китап карау, укуга, белемгә омтылыш тәрбияләү; китапларга карата сак караш, хөрмәт тәрбияләү.	Китапханәгә экскурсия.
30.	Мин үзөмне беләм. Минем сәламәтлек!	30 март 04 апрель	1 апрель- көлке көне	Балаларда үз сәламәтлекләренә карата игътибарлылық, сак караш тәрбияләү. Балаларның үз фикерләрен дөрес итеп житкерә белү күнекмәләрен үстерү, сәламәт яшәү рәвешенә омтылыш булдыру. Балаларга сәламәтлекне саклауда табигатынен әһәмиятен аңлату, чыныгу чаралары белән таныштыру.	“Спортландия” - хәрәкәтле ял кичәсе.

31.	Техник прогресс. Галәм киңлекләре.	06-11 апрель	12 апрель- космонавтика көне	Балаларга галәм туында һәм кояш системасы турында белем бирү. Косманавтика көне турында белемнәрен формалаштыру. Балаларның қызықсынучанлыгын, алган белемнәрен мөстәкыйль куллана белу сәләтен үстерү.	Космоска юл- рәсем, аппликация конкурсы.
32.	Куркынычсызлык. Уттан саклан.	13-18 апрель	18 апрель- һәйкәлләр көне	Балаларны янғын килеп чыгу сәбәпләре белән таныштыру. Балаларда игътибарлылык, құзәтүчәнлек тәрбияләү. Балаларны куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү.	Тренировка үткәрү-янғын очрагында эвакуация планы буенча чыгу
33.	Г.Тукай безнең күңелләрдә	20-25 апрель	22 апрель- Бөтөндөнья жир көне. 26 апрель Г.Тукай туган көн.	Балаларны Габдулла Тукайның тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыруны дәвам итү, әдәби әсәрләрен тыңлау һәм сөйләү теләге уяту. Таныш әдәби сюжетлар буенча Г.Тукай ижаты буенча алган белемнәрен камилләштерү. Ижатка қызықсынучанлыкларын үстерү.	“Кәжә белән Сарык сәфәре “- бәйрәм иртәсе.
34.	Жир шары – безнең уртак йортыйбыз. Төньяк һәм көньяк илләре һәм анда яшәүче хайваннар.	27 апрель 02 май	1 май- Яз һәм хезмәт бәйрәме	Балаларны төньяк һәм көньяк илләре белән таныштыру. Балаларны төньяк һәм көньяк илләре һәм анда яшәүче халыклар, хайваннар, үсемлекләре белән таныштыру.	“Төньяк һәм көньяк илләре һәм анда яшәүче хайваннар”- рәсем бәйгесе
35.	Жину алып килгән яз	04-09 май	9 май- Жину бәйрәме	Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. Ветераннарыбызының Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыklar турында белемнәрен кинәйтү.	Митингта катнашу.
36.	Тере табигать. Урман. Бәжәкләр.	11-16 май	19 май - Россия балалар иҗтимагый оешмалары көне	Чәчәkle үсемлекләрнең төрлелеге, аларның яшәү урыны белән бәйләнеше белән танышу. Балаларның чәчәк атучы үсемлекләр һәм аларның төрлелеге турындагы күзаллаулырын киңәйтү һәм төгәлләү. Төшенчәләрне нығыту: бүлмә, бакча, болын, дару үсемлекләре. Үсемлекләргә сакчыл караш формалаштыру, аларны карау теләген үстерү. Эйләнә-тире дөньяның матурлыгына мәхәббәт тәрбияләү.	“Урман аланына сәяхәт”- рәсем бәйгесе

37.	Бұлмә hем бакча төлләре.	18-23 май	24 май Славян языы hем мәдәнияте көне	Чәчәкле үсемлекләрнең төрлелеге, аларның яшәу урыны белән бәйләнеше белән танышу. Балаларның чәчәк атучы үсемлекләр hем аларның төрлелеге турындагы күзаллауларын киңәйтү hем төгәлләү. Төшенчәләрне нығыту: булмә, бакча, болын, дару үсемлекләре. Үсемлекләргә сакчыл караш формалаштыру, аларны караутеләген үстерү. Эйләнә-тире дөньяның матурлығына мәхәббәт тәрбияләү.	“Чәчәкләр иленә сәяхәт” (Бакчаның яз чәчәкләре белән тәрәз төбендәге гәлләр танышу)
38.	Тиздән жәй!	25-30 май	31 май-Бөтөндөнья мәдәният көне	Балаларны ел фасылы буларак – жәй, табигаттәге үзгәрешләр, милли гореф-гадәтләр белән таныштыруны дәвам итү. Балалар бакчасында өйрәнгән белемнәрне гомумиләштерү. Эйләнә-тире дөньяның матурлығына мәхәббәт тәрбияләү.	“Сабантуй” бәйрәмен үткәрү.